

EDUCA 29.-30.1.2010

SIVISTYS SIIVITTÄÄ, KOULUTUS KANTAA

KESKIMÄÄRÄINEN TYTTÖ JA POIKA

VTT/Sosiologi Hanna Vilkkä

30.1.2010

1) MIHIN LAPSELLA ON OIKEUS SUKUPUOLISENA?

2) MIHIN LAPSELLA ON OIKEUS SEKSUAALISENA?

3) MITÄ LAPSEN PITÄISI TIETÄÄ KASVAAKSEEN
SUKUPUOLI- JA SEKSUAALITIE TOISEKSI?

4) MITÄ LAPSEN PITÄISI TIETÄÄ, ETTÄ HÄN OPPISI
KOHTAAMAAN AIKUISUUDESSA YHDENVERTAISENA JA
TASA-ARVOISINA MYÖS SUKUPUOLENSA

JA SEKSUAALISUUTENSA MONIMUOTOISESTI KOKEVAT?

KESKIMÄÄRÄINEN TYTTÖ JA POIKA

Mistä on pienet tytöt tehty?

Sokerista, kukkasista, inkivääristä, kanelista.

Niistä on pienet tytöt tehty.

Mistä on pienet pojat tehty?

Etanoista, sammakoista, koiran häntätupsukoista.

Niistä on pienet pojat tehty.

KESKIMÄÄRIN TYTTÖ JA POIKA KASVAA

mieheksi tai naiseksi tai transihmiseksi ja

homo-, bi- tai heteroseksuaaliseksi tietämättömänä

sukupuolisesta ja seksuaalisesta moninaisuudesta maailmassa;

ratkaisemaan selkiytymättömän tai häilyvän sukupuolensa

tai seksuaalisuutensa arvoitukset itse, usein vasta aikuisuudessa;

tietämättömänä ja siksi kohtelee usein syrjivästi

homoja ja lesboja tai sukupuoleltaan moninaista lasta.

Tietämättömänä kokemuksiltaan erilainen lapsi taipuu syrjintään.

LASTEN OIKEUKSIEN YLEISSOPIMUSTA
VAPAASTI SOVELTAEN LAPSELLA ON OIKEUS

(12 artikla sovellettuna)

Lapsella on oikeus tulla kuulluksi asioissa, jotka koskevat hänen omaa sukupuoltaan ja seksuaalisuuttaan.

Lapsella on oikeus esittää näkemyksensä sukupuolestaan ja seksuaalisuudestaan ja nämä näkemykset on otettava huomioon lapsen iän ja kehityksen mukaisesti.

(13 artikla sovellettuna)

Lapsella on oikeus ilmaista vapaasti mielipiteensä sukupuolestaan ja seksuaalisuudestaan ja hakea, vastaanottaa ja levittää tietoja ja ajatuksia yli rajojen suullisessa, kirjallisessa, painetussa, taiteen tai missä tahansa muussa lapsen valitsemissa muodossa.

(27 artikla sovellettuna)

Lapsella on oikeus elinolosuhteisiin, jotka turvaavat omaksi kokemassa seksuaalisuudessa ja sukupuoliössä tasa-arvoisen ruumiillisen, henkisen, hengellisen, moraalisen ja sosiaalisen kehityksen.

(28 artikla sovellettuna)

Lapsella on oikeus saada opetusta, koulutusta ja tietoa
sukupuoleen ja seksuaalisuuteen liittyvistä asioista monipuolisesti.

Opetuksen ja koulutuksen tulee poistaa sukupuoleen,
sukupuolten tasa-arvoon ja seksuaaliseen yhdenvertaisuuteen
liittyvä tietämättömyys.

(29 artikla sovellettuna) Koulutuksen tulee pyrkiä seuraaviin asioihin:

Omaksi kokeman seksuaalisuuden ja sukupuolen
persoonallisten, henkisten ja
kehollisten lahjojen ja valmiuksien täyteen kehittämiseen.

Lapsen tulee saada sellaiset valmiudet, että hän kykenee
vastuulliseen, ymmärtävään, suvaitsevaan, tasa-arvoiseen ja
yhdenvertaiseen elämään sukupuolisena ja seksuaalisena
vapaassa yhteiskunnassa.

Lapsella on oikeus tietää,

miten käsityksemme sukupuolesta ja

seksuaalisuudesta on historiallisesti muotoutunut;

millainen on sukupuolen tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen

liittyvä lainsäädäntömme;

ja että sukupuoli ja seksuaalinen suuntautuneisuus ovat eri asioita;

ja että hyvin harva ihminen edustaa "puhtaasti"

että sukupuolistereotypiat ovat myönteisessä mielessä vain peili,
jota vasten omaa sukupuolta voi jäsentää ja
että sukupuolistereotyyppiöillä voi leikitellä;

että sukupuoli ei ole vain biologinen vaan myös kehollinen,
sosiaalinen ja psyykinen kokemus;

että biologisesta sukupuolesta ei välttämättä seuraa
samansuuntainen sosiaalinen tai psyykinen sukupuolikokemus;

että ihmisellä voi olla monenlaisia sukupuolisia ja

miten osalla ihmisistä on yhteiskuntaa rikastuttava

kyky ja taito samastua sekä mieheyteen että naiseuteen;

että oma seksuaalikokemus tai sukupuoli kokemus voi olla

muuttuva koko lapsuus- ja nuoruusajan jopa aikuisuudessakin;

selkiytymätön ja häilyvä sukupuoli tai seksuaalisuus

eivät ole hävettävä vaan kuuluu eri kehitysvaiheisiin;

että itseä ahdistavaan kokemukseen omasta häilyvästä, vaihtelevasta

miten jokainen on vastuussa omasta ja toisen ihmisen
sukupuoliseksi kasvamisesta ja
sukupuolikäsityksemme
muotoutumisesta;

miten jokaisella on oikeus olla sukupuolisesti oma
itsensä
tasa-arvoisesti, ilman syrjintää ja häirintää.

SUKUPUOLINÄKÖKULMAN VALTAVIRTAISTAMINEN

Pohditaan koulussa yhdessä lasten kanssa oman toiminnan, päätösten ja niiden seurausten vaikutusta sukupuoleen.

Pyritään koulussa tiedostamaan näennäisen sukupuolineutraalit käytännöt opettajien ja oppilaiden keskuudessa.

Pyritään koulussa tunnistamaan sukupuolten erilaiset mutta yhtäläiset tarpeet eri tilanteissa.

"MEIDÄN LUOKAN TASA-ARVOSUUNNITELMA"

Pohditaan, millaisia tasa-arvoon liittyviä epäkohtia ja menettelytapoja omassa luokassa on.

Pohditaan, millainen on yhteinen ymmärrys sukupuolten tasa-arvosta ja yhdenvertaisesta seksuaalisuudesta omassa luokassa.

Pohditaan yhteisiä toimintatapoja sukupuolten tasa-arvon ja seksuaalisen yhdenvertaisuuden toteutumiseksi ja opetellaan sitoutumaan niihin.

Seurataan yhdessä, miten sukupuolten tasa-arvo ja seksuaalinen yhdenvertaisuus edistyy omassa luokassa.

Arvioidaan yhdessä, miten sukupuolten tasa-arvo ja seksuaalinen yhdenvertaisuus on onnistunut omassa luokassa.

KIITOS

